

המוקד להגנה הפרט

HAMOKED Center for the Defence of the Individual

هموكيد - مركز الدفاع عن الفرد

תאריך: 15.3.2011
בתשובתך נא לציין: 31490

בפקס ובדואר רשום

לכבוד
גבי חגית וייס
מנהלת
הלשכה האזורית למינהל אוכלוסין
משרד הפנים
ואדי ג'וז 49
ירושלים

גבי וייס הנכבדה,

הנדון: **איסור על תפילה בלשכתכם**

1. אתמול, בעת ביקור בלשכתכם, נדהמו הח"מ ורכזת מן המוקד לגלות שלט התלוי ליד דלפק המודיעין ובו הודעה בזו הלשון:

إلى جمهور المراجعين الرجاء عدم تأدية فريضة الصلاة أثناء تواجدكم في مبنى الوزارة
و"نرجو المعذرة".

ובתרגום לעברית (שאינו מופיע בשלט):

לקהל המבקרים, בבקשה לא לקיים את חובת התפילה במהלך שהייתכם בבניין המשרד. ו"עמכם הסליחה".

כך ממש, שחור על גבי לבן.

2. מצער, כי בעניינם של תושבי ירושלים המזרחית, יש להזכיר שוב ושוב מהן זכויותיהם הבסיסיות ביותר. אולם נראה שלא נותרה בידינו ברירה.

3. התפילה הינה אקט בסיסי של הפולחן הדתי. חופש הפולחן, אשר מהווה ביטוי של חופש הדת, נמנה עם זכויות היסוד של האדם. הוא "משתרע על חירותו של הפרט להאמין ולנהוג על-פי אמונתו תוך מימוש ציווייה ומנהגיה", וקשור בטבורו למימוש זהותו העצמית של האדם. זאת ועוד: חופש הדת מהווה "ענף" של חופש הביטוי, בתחום האמונה הדתית. היותו של חופש הדת עקרון יסוד במשטרה החוקתי של מדינת ישראל

בא לידי ביטוי בעיגונו במגילת העצמאות, המבטיחה חופש דת ומצפון (ר' בג"ץ 10356/02
הס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד נח(3) 443, 462).

4. זכותו של אדם להתייחד עם אלוהיו ולהתפלל במהלך יומו עוגנה בחקיקה הישראלית
בחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951. כך קובע החוק בסעיף 20:

עובד רשאי להתפלל במהלך יום עבודתו בהתאם לדרישות דתו; זמן התפילה
 ייקבע במקום העבודה בהתאם לצורכי העבודה ואילווציה, ובהתחשב בדרישות
 דתו של העובד.

5. ובכן, נקודת המוצא החוקית היא שהעובד **רשאי להתפלל**. בחוק קיימת גמישות מסוימת
 רק לגבי **זמן** התפילה, אך גם זאת – בהתחשב בדרישות דתו של העובד. במקרה של
 עובדים מוסלמים, למשל, יש להתחשב בעובדה כי מצוות דתם היא להתפלל חמש פעמים
 ביום.

6. מן האמור לעיל עולה כי האיסור להתפלל בלשכה הוא לא פחות משערורייתי. הוא מהווה
 פגיעה אנושה בזכותם של הפונים ללשכה, אשר מבלים בה לעיתים קרובות שעות ארוכות,
 לממש את זכותם לחופש דת ופולחן על ידי קיום מצוות התפילה.

7. יתרה מכך. השלט, המופיע כאמור בערבית בלבד, מעלה גם תמיהות לגבי קהל היעד שלו.
 האם רק לדוברי ערבית (ברוב המוחלט של המקרים של הפונים ללשכה – מוסלמים)
 אסור להתפלל בלשכה? האם ייאסר על עורך דין יהודי המלווה לקוח שלו ללשכה להתפלל
 תפילת מנחה, בהגיע שעת התפילה? והאם בלשכות אחרות של רשות האוכלוסין, קיימת
 הוראה דומה בדבר איסור תפילה "בבניין המשרד"? הפניית השלט אל קהל דוברי
 הערבית בלבד, מעלה חשד ממשי לאפליה אסורה על בסיס דת.

8. אנו רואים בחומרה רבה את ההפרה הבוטה של זכויות היסוד של התושבים הפונים אל
 לשכתכם. אנו דורשים, כי השלט המדובר יוסר לאלתר וכי עניינים כגון דא לא יישנו עוד.

בברכה,

נועה דיאמונד, עו"ד

העתקים:

מר אליהו ישי, שר הפנים

עו"ד דניאל סלומון, יועץ משפטי, רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול, משרד הפנים
 מר אבי לקח, אגף לשכות, רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול, משרד הפנים